

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2021

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 8

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնցում ուղղագրական սխալ չկա:

Երկար ժամանակ Հեփեստոսն իր սրտում անտեղված(1) էր պահում իր դժխեմ(2) մոր հանդեպ տաժած ցասումը: Ի վերջո նա որոշեց իրեն քարնկեցից(3) նետահարելու համար վրեժխնդիր լինել մորից: Նա արտասովոր գեղեցիկ մի ոսկեգոծ(4) օթոց կռեց և իբրև նվեր ուղղարկեց(5) Օլիմպոս՝ մորը: Սքանչացավ(6) շանթարցակ(7) Ջևսի կինը՝ Հերան: Հենց նա նստեց բազմոցին, պատվեց անքակտելի կապանքներով և զամված(8) մնաց բազկաթռոխն: Ստիպված եղան հրավիրել դարբին(9) աստծուն:

- 1) 1, 3, 4, 5, 8, 9
- 2) 2, 3, 6, 7, 8
- 3) 2, 4, 6, 8, 9
- 4) 1, 2, 4, 5, 7, 9

2 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն առաջին բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ԵՋՆԻԿ ԿՈՂԲԱՅԻ, ՔԵՈՓՄԻ ԲՈՒՐԳ, ԱՐՏԵՄԻՄԻ ՏԱՃԱՐ, ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՊՈՂՈՏԱ
- 2) ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՍԵԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՀՌՈԳՈՍԻ ԿՈԹՈՂ, ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ ԲԱՆԿ
- 3) ԲԵՐՄՈՒԳՅԱՆ ԵՌԱՆԿՅՈՒՆԻ, ՀՌՈՍԵԱԿԱՆ ԿԱՅՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, ԲԱՐԵՀՈՒՍՈ ՀՐՎԱՆԴԱՆ
- 4) ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ԿԱՄՈՒՐՋ, ՊՈՂՈՍ ԱՌԱԶՅԱԼ, ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում ջ:

- 1) մար-ան, բաղար-, խո-կոր, գա-
- 2) ող-ամիտ, գեղ-ել, արջաոր-, շեղ-ակույտ
- 3) կապար-, լա-վարդ, մի-և, գաղ-
- 4) գղ-ալ, չղ-իկ, ստեր-, խառնիճաղան-

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում սղում կա:

- 1) մածնաթան, թախժամրմունջ, կղզեխումբ, արնանման
- 2) ոճրագործ, բուրավետ, երկրաբան, վրեժխնդրություն
- 3) գործնական, անթացույ, դատրիկ, կենդանական
- 4) լրջմիտ, հանրային, մանրամասն, ծաղկաշղթա

5 Ո՞ր շարքում գաղտնավանկ ունեցող բառ չկա:

- 1) ակնարույժ, կապտերանգ, համընթաց
- 2) մաքրամաքուր, մանրիկ, հագնվել
- 3) ձեռնտու, աստղաբույլ, երկնային
- 4) արդարև, գեղեցկություն, խառնիխուռն

6

Ո՞ր շարքում բաց վանկ ունեցող բառ *չկա*:

- 1) գժղմնել, հիշեցնել, աշխարհիկ, բորբոքվել
- 2) հնչեցնել, հյուսվածք, բոցկլտալ, կրակոտ
- 3) ժանգոտվել, ժպտերես, ինքնուս, ինչքան
- 4) ընթերցել, ընկղմել, դազգահ, գանգատվել

7

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ կա:

- 1) Մտամոլոր շրջում էր պատանին՝ հիանալով ականակիտ ու պաղպաջուն աղբյուրների քչքչոցով:
- 2) Արդյոք հիշո՞ւմ ես. անտառ էր, առու, Հեքիաթի պես էր, երազի նման:
- 3) Գունաներկով շպարված օրիորդը միանգամայն տարբերվում էր իր շրջապատի կանանցից:
- 4) Աշուն է. օրերը ցրտում են, Գիշերը սուզվում է միգում:

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածանցավոր:

- 1) հոտավետ, գործոն, հրաման, խորոված
- 2) երկաթյա, ազդու, գառնարած, ջրուտ
- 3) միջոց, փեսացու, դանակ, օրրան
- 4) տարեկան, բացատ, գյուղացի, գուժկան

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են բարդ:

- 1) որմնասյուն, կողմնացույց, լռակյաց, հակադարձ
- 2) բանահավաք, վեհաշուք, կաթնագույն, կոշկակար
- 3) հանքանյութ, ծաղկեպսակ, ոսկրախտ, ունկնդիր
- 4) նրբանկատ, արևկող, մեծարժեք, ճրագալույց

10

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **շեղք** – դանակի կտրող մաս, **վարկած** – գիտական ենթադրություն
- 2) **սամուս** – ավազախառն տաք հոդմ, **մույկ** – կամարակապ որմնախորշ
- 3) **ռահվիրա** – որևէ բանի սկզբնավորող, **մածուցիկ** – կաշուն հատկություն ունեցող
- 4) **մարմաջ** – բուռն ձգտում, **կոնդակ** – կաթողիկոսի պաշտոնական գրություն

11

Ո՞ր բառի բառակազմական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) կառամատույց = կառ+ա+մատ+ույց
- 2) ծաղկաշղթա = ծաղ+(ի)կ+ա+շղթա
- 3) խմբագրել = խ(ու)մբ+ա+գ(ի)ր+ել
- 4) ուսուցչապետ = ուս+ու(յ)ց+(ի)չ+ա+պետ

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են հապավումներ:

- 1) բուժանձնակազմ, խոտհունձ, սանհանգույց, գիտխորհուրդ
- 2) գազապաստարան, հրամկազմ, փողոսկր, ծնողկոմիտե
- 3) սոցկայք, տնտեսաշվարկ, վիճվարչություն, պետտուրք
- 4) հրետգունդ, կենցաղսպասարկում, միջբուհական, դատաբժիշկ

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:

- 1) նախադուռ, գառ, տոհմանուն, գումարում
- 2) աշուն, շարժում, լեռ, խիզախություն
- 3) լուծում, ճիաբեռ, թոռ, հացատուն
- 4) ընդմիջում, օձաձուկ, ծունկ, մանուկ

14

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ *չկա*:

- 1) Մենք խաղաղ էինք մեր լեռների պես:
- 2) Առանց ընկճելու երկրի թշնամուն՝ Նրա սուրը երբեք չի մտել պատյան:
- 3) Ես գիտեմ՝ մի օր պիտի չքանաս Որպես մի երագ՝ չծնված բնավ:
- 4) Մենք էլ նստում էինք այնքան, մինչև քունը հաղթեր, գլուխներս հենեինք քուրսու թախտին:

15

Ո՞ր նախադասության մեջ անկախ դերբայ *չկա*:

- 1) Նա հավատարիմ էր մնացել իր ամենօրյա սովորությանը՝ թեյի ժամանակ լրագիր կարդալուն:
- 2) Սիզիփոսը հին հունական դիցաբանության մեջ համարվել է աստվածների կամայականություններին ընդդիմացող հերոս:
- 3) Հոմերոսն է Սիզիփոսին նկարագրել որպես աստվածների ու մարդկանց օրենքներին անհնազանդ, փառասեր ու արատավոր մարդ:
- 4) Յո՛ւյց տուր ինձ, գնամ, հավիտենություն, Իմ ծնված օրվա շիրիմը համբուրեմ:

16

Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ *չկա*:

- 1) Առավոտյան վաղ արթնացած սպասավորները շտկում էին ոսկեծոպ վարագույրները:
- 2) Իշխանն անհամբեր նայում էր ճանապարհին. սիրտը վատ բան էր գուշակում:
- 3) Մերոբը աղբյուրի մոտ մի փոքրիկ հողակտոր վերցրեց՝ հավաքելով այդ տարածքի աղբը:
- 4) Սպասուհիները հապշտապ սենյակ էին մտնում, փռում էին սփռոցները ու շարում արծաթե սպասքը:

17

Ո՞ր նախադասության մեջ սահմանական եղանակի բայ *չկա*:

- 1) Չի գիջել նա իր արմատը վերջին Արհավիրքների զարկին անխնա:
- 2) Չի դավաճանում ոչ մի ժամանակ Հյուրընկալության հինավուրց ոճին:
- 3) Մի տեսակ տագնապ կա, որ Չես ասի ոչ մի բառով:
- 4) Չտխրեք, թե որ տեսնեք Իմ տեղը թափուր, կռունկներ:

18

Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Պատարագն սկսելուց առաջ հայրենասիրական ճառ ասաց:
- 2) Ամեն ուրբաթ այգեստանցիները լինում էին այնտեղ:
- 3) Պատանի հասակում հեռացել էր տնից:
- 4) Այդ դեպքից հետո նա ժամացույց այլևս չգնեց:

19

Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Պարզապես անհավատալի էր, ... թաղամասի մարդիկ, լսելով Սելինայի մահվան լուրը, անմիջապես մի կողմ էին թողել իրենց ամենօրյա գործերը և շտապել դեպքի վայր:

- 1) ինչպես
- 2) երբ
- 3) որ
- 4) եթե

20

Ո՞ր շարքում թվական չկա:

- 1) այսքան, միլիարդ, միակ
- 2) երկուական, տասնամյա, հազարավոր
- 3) հարյուրյակ, բազմիցս, որերորդ
- 4) տասներորդ, բազմահազարանոց, եռակի

21

Ո՞րն է պարզ նախադասություն:

- 1) Հորիզոնը կարծես պատել է բաց կարմիր մի հրդեհ, մինչև անգամ փողոցի փոշին վարդագույնին է տալիս:
- 2) Տառերը սովորելուց և հեգելով կարդալուց հետո մենք, հեռանալով վարժապետի մոտից, գնացինք դպրոց:
- 3) Հյուսիսի իրենց լեռներից նրանք իջան՝ ձիերի երախակալները պինդ բռնած, մտան ասորական հարթավայր:
- 4) Ե՛վ արևն էր այրում նրանց մարմինը, և՛ ցուրտն էր խոշտանգում նրանց:

22

Բաց թողած տեղերում ո՞ր տարբերակի բառաձևերը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

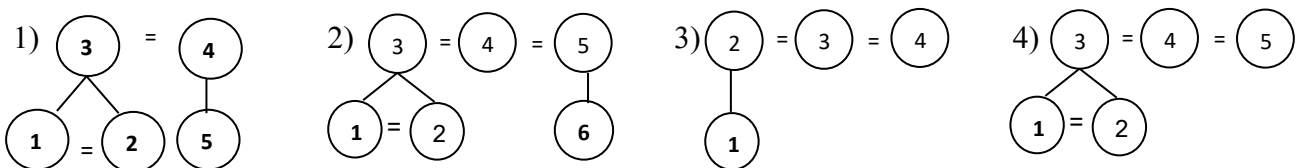
Մեծ .....կրակը .....՝ մարդիկ տեսան, որ ծառի մեջ ..... ածխացած մի հսկա վերք, ... մոմերի բացած վերքը:

- 1) ճիզով, հանգցնելով, մնացել է, այրված
- 2) ճիզով, հանգցնում են, մնում է, այրվող
- 3) ճիզից, հանգցնող, կմնա, այրվելիս
- 4) ճիզերով, հանգցրած, մնալու է, այրվող

23

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Երբ կինը հանկարծ տխրում էր և խոնարհում աչքերը, երիտասարդը նրան սրտապնդելու համար ջանում էր վստահ ու վճռական տեսք ընդունել, սակայն դա նրան միշտ չէր հաջողվում, և երբեմն ինքն էլ էր հուզվում՝ չդիմանալով լարումին:

24

Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը դերբայական դարձված:

- 1) Ինձ համար դա մեծ թեթևություն էր, իսկ նրա համար՝ սարսափելի հարված:
- 2) Հին պատմության ուսուցչուհին շատ գոհ էր այս աննշան թեմայի շուրջ արտասանված հարուստ ճառից:
- 3) Բանն այն է, որ իրենք էլ անհանգստանալով գնացել էին գետափ:
- 4) Հոսանքի արագ ընթացքից մյուս ափը մեզ անսահման հեռու էր թվում:

25

Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Համբարձունը չէր վիրավորվում իր մասին արտասանված սրախոսություններից:*
Համբարձունը չէր վիրավորվում, երբ իր մասին սրախոսություններ էին արտասանվում:
- 2) *Գեղդեմոնա խաղալու էր Արուսը՝ այդ դերին հարմար եկող միակ դերասանուհին թատրոնում:*
Գեղդեմոնա խաղալու էր Արուսը, որը այդ դերին հարմար եկող միակ դերասանուհին էր թատրոնում:
- 3) *Ազահությունը հանկարծակիի է գալիս անակնկալ հարստացածի առատաձեռնությունից:*
Ազահությունը հանկարծակիի է գալիս նրա առատաձեռնությունից, ով անակնկալ է հարստացել:
- 4) *Հորեղբայրս, գինետնից հարբած դուրս գալով, հանդիպում է իր քրոջ որդուն:*
Երբ հորեղբայրս հարբած դուրս է գալիս գինետնից, հանդիպում է իր քրոջ որդուն:

26

Ո՞ր նախադասության մեջ մասնական բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Որպես փյունիկ կրակից կելնես կելնես նոր Գեղեցկությանը ու փառքով վառ ու լուսավոր:
- 2) Կանգնել էր բարձունքին որպես մի արծիվ:
- 3) Բոլորը հարգում են նրան որպես մեծ գիտնականի:
- 4) Արջը հարվածից գլորվեց որպես մի կոտրված ծառ:

27

Ո՞ր նախադասության ընդգծված բառն է ենթակա:

- 1) Մեկը թախձագին նայում է հեռուն:
- 2) Քեզ մոտ եմ եկել այն հույսով, որ ինձ նեցուկ կլինես այս դժվար պահին:
- 3) Ո՞վ պիտի գա, գուցե գունատ մի ստվեր Լուռ ներս սողա ու նորից լուռ չքանա:
- 4) Վեր բարձրացրեց խոնարհած գլուխը և ուշադիր զննեց շրջապատը:

28

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Նավը տաշեղի պես ելնում էր վերև, և տեսնողին թվում էր, թե ուր որ է կխորտակվի:
- 2) Ինչ ճանապարհով էր հետ բերելու տանուլ տված ահռելի գումարները՝ նա չէր պատկերացնում, և մտածելիս գլուխը պտտվում էր:
- 3) Շուտով մի ոսկեպատ գավաթի վրա նկարել տվեց վեհանձն սպարապետի պատկերը՝ ճերմակ ձի հեծած և խնջույքների ժամանակ այն դնում էր իր առջև:
- 4) Չղիմանալով ստորգետնյա զարհուրելի ցնցումներին՝ ծնկներից կոտրվեց ու տապալվեց Հելիոսի՝ աշխարհին հիացնող ու սպչեցնող արձանը:

29

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Այդ հարվածները լսվում էին երբեմն կարճ և երբեմն երկար ընդհատումներով, և սպիտակ քարը փշրվում էր և թափվում գետնին:
2. Հովնաթանը քանդակում էր ամեն օր. լուսաբացից մինչև մայրամուտ լսվում էին նրա մուրճի հարվածները՝ խուլ և խորը, ինչպես սրտի բաբախյուններ:
3. Արվեստանոցը հետզհետե սկսեց շնչել արձանիկների բազմությամբ, սկզբնական օրերի ամայությունը լցվեց կենդանի շնչով, պատերի առաջ, դարակներին, ամեն կետում քարե ու կավե արձանիկներ շարվեցին:
4. Հովնաթանը աշխատում էր ոչ միայն սպիտակ քարով. քանդակում էր նաև կավից:

- 1) 4, 2, 3, 1
- 2) 2, 3, 4, 1
- 3) 4, 1, 2, 3
- 4) 2, 1, 4, 3

30

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Իջավ սարյակը դաշտում. ծիլ էր կտուցին.
Շուրթիս վրա մի կանաչ տող էր թայրտում:
Կռռաց ազռավը ձորում. ձյուն էր կտուցին.
Սրտիս վրա մի ճերմակ տող էր թայրտում:*

- 1) փոխաբերություն
- 2) մակդիր
- 3) հանգավորում
- 4) համեմատություն

31

Պնդումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Պատմագրության մեջ պատմական անձինք հանդես են գալիս որպես պատմագեղարվեստական կերպարներ:
- 2) Պատմագրությունը Ոսկեդարի հայ մատենագրության ամենահարուստ բաժինն է:
- 3) 5-րդ դարի պատմիչների գործերում պատմական փաստերը շարադրված են պատկերավոր լեզվով, ճարտասանական հնարքներով:
- 4) Պատմագրության նյութը քրիստոնեական հավատի համար զոհված և սրբացված մարդկանց նահատակության պատմությունն է:

32

Ո՞ր հատվածը Ե. Չարենցի «Դանթեական առասպել» պոեմից չէ:

- 1) Զգում էինք, որ- մի մութ թշնամի
Նենգ, դարան մտած, պահվել է հեռուն...
- 2) Ինչո՞ւ է երազն այս աշխարհավեր
Կախվել մեր գլխին այսպես կուրորեն:
- 3) Եվ հավատացինք, հարբած ու գինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի...
- 4) Ու պե՛տք է քայլե՛լ ու քայլե՛լ համառ՝
Ապրելու հսկա տենչը բեռ արած...

33

Ա. Շիրվանզադեի «Արտիստը» պատմվածքի ավարտի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Լևոնը դառնում է հռչակավոր երաժիշտ:
- 2) Լևոնը «Խերսոն» շոգենավով Իտալիա է մեկնում:
- 3) Լուիզայից մերժում ստանալուց հետո Լևոնը դառնում է հարբեցող:
- 4) Լևոնը ինքնասպան է լինում՝ իմանալով Լուիզայի ամուսնության մասին:

34

Հատվածներից ո՞րը Հ. Սահյանի որ բանաստեղծությունից է:

ա. Ծանր նստել է և ամեն մեկին Իրեն արժանի պատիվն է տալիս. Վայրի աղավնուն՝ հանճարը վայրի, Մոլորված ամպին իր քիվն է տալիս, Խրտնած քարայծին՝ մութն իր քարայրի: բ. Նստում էին և սպասում, Մինչև պապը գար, Մինչև բակում Ծաղիկ եզան Չանգը ծլնգար: գ. Արևոտ մի սար եմ հիշում՝ Ճակատին ձյունի պատառիկ, Սարն ի վար բարակ մի առու՝ Շուրթերին հայրեն ու տաղիկ... դ. Եղյամն էր սունկի գլուխն արծաթում, Մրսում էր կարծես վայրի նշենին, Հանգստանում էր հողմը բացատում՝ Ականջն ամպրոպի ազդանշանին:	1. «Օրը մթնեց» 2. «Անունդ տալիս» 3. «Անտառում» 4. «Քարափը»

- 1) ա-1, բ-3, գ-2, դ-4
- 2) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
- 3) ա-1, բ-4, գ-2, դ-3
- 4) ա-4, բ-1, գ-3, դ-2

35

Գ. Չոփրայի «Չարուղոն» նորավեպի համանուն հերոսը գողությամբ էր զբաղվում՝

- 1) ապրուստի միջոց հայթայթելու նպատակով:
- 2) սիրած աղջկա՝ Վասիլիկի քմահաճույքներին զոհացում տալու համար:
- 3) դժվար փորձությունները հաղթահարելու իր բուռն ցանկությունը բավարարելու համար:
- 4) համաքաղաքացիներից վրեժ լուծելու համար:

36

Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի դրվագներից մեկում ո՞ր հերոսն է նկարագրվում հետևյալ կերպ.

*Դեմքը այլայլված, քայլվածքը մոլոր.
Մարսափ է կաթում արնոտ աչքերից,
Եվ կերպարանքը փոխված է բոլոր:*

- 1) ծերունին
- 2) Մոսին
- 3) Անուշը
- 4) Սարոն

37

Նշվածներից ո՞րը պոեմ չէ:

- 1) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 2) «Թմկաբերդի առումը» (Հ. Թումանյան)
- 3) «Հարճը» (Դ. Վարուժան)
- 4) «Ամբոխները խելագարված» (Ե. Չարենց)

38

Ա. Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքի սյուժետային դրվագներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Հրաժեշտի օրը Խոնարհը աշակերտների հետ եկել էր դպրոցի բակ՝ ուսուցչին հրաժեշտ տալու:
- 2) Հեղինակ-հերոսը՝ 17-18 տարեկան մի երիտասարդ՝ բանտից նոր դուրս եկած, իր բարեկամի առաջարկով գնում է Չորագյուղ և զբաղվում ուսուցչությամբ:
- 3) Ուսուցիչը Խոնարհին առաջին անգամ տեսնում է անտառի բացատում:
- 4) Բարեկենդանի օրը ուսուցիչը Խոնարհին տեսնում է աղջիկների հետ մի տան կտուրի վրա ձյունով խաղալիս:

39

Նախադասություններից քանիստ՞ում բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- Նա զգում էր, որ իր համար թանկ են ընկերոջ դեմքը, ձայնը, քայլածքը, անգամ սովորությունները:
- Ասում էր, որ իր խիղճը հանգստացել է, և ինքն արդեն ուրախ է:
- Մենք մեծագույն հաճույք էինք ստանում՝ ականջալուր լինելով մեր մեծերի իմաստուն զրույցներին:
- Վերջապես ձեռք բերեցինք նոր դասագրքերը և պիտի բարեխղճորեն պատրաստվենք քննություններին:

40

Բանաստեղծություններից քանիսի՞ հեղինակն է Մ. Մեծարենցը:

«Արևին», «Նավակները», «Հիվանդ է», «Աքասիաներու շուքին տակ», «Վայրկյան», «Իմ ցավը», «Ջարդը», «Տխրություն», «Հովը»:

41

Շարքերից քանիսի՞ բոլոր բառերում է բաց թողած միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- մակույ-, ա-ցան, փեղ-, անհար-ի
- խա-ույկ, իրարամե-ժ, բու-վառ, ա-ժանիք
- եղ-րերգ, ափ-ափ, լուսն-ջք, նախօր-
- կար-եր, ոսկ-որել, ագ-ագ, ալ-արս
- նր-աճաշակ, խարխա-ել, ար-շիռ, գրա-ար

42

Շարքերից քանիսի՞ բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- քամահրել, վատաբանել, դրվատել, նախատել
- ճախրել, թռչել, ճողոպրել, սավառնել
- ակնապիշ, սևեռուն, ուշադիր, անքթիթ
- բիլ, լուրթ, կապուտակ, մով

43

Տրված բառերից քանիսի՞ հոգնակին է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ.

լրագիր, բնագետ, ջերմաչափ, հորաքույր, հերակալ, հանքահոր, սպա, աստիճանացույց, գիսաստղ:

44

Տրված հատվածում քանի՞ միջակետ պիտի դրվի:

Որևէ բան փոխելն անհնար էր վճիռն արդեն կայացվել էր: Կուսակալը անգոր նայեց ինքն իր ներսը ներսում դատարկություն էր: Հանկարծ նրան զարմացրեց մի միտք դատապարտյալի հետ խոսելիս ակնհայտորեն ինչ-որ բան մինչև վերջ չէր ասվել: Ինքն էլ չհասցրեց ընկալել ամենակարևորը Յեշուան խոսում էր հանելուկային անմահությունից իսկ թե ում անմահության մասին էր խոսում ինքն այդպես էլ չի իմանա:

45

Նշել այն դարձվածքների համարները, որոնց իմաստը սխալ է բացատրված.

1. *յոթերորդ երկնքում լինել* – իրավիճակին անտեղյակ լինել, 2. *քամու բերած* – հեշտությամբ ձեռք բերված, 3. *արթուն աչքերով* – սթափ կերպով, 4. *առաջին շարքերում* – մի բանի ակտիվ մասնակից, 5. *երեսի վրա թողնել* – ուշադրության կենտրոնում պահել, 6. *առաջին ջութակ* – գլխավոր դեր:

46

Ո՞ր բառերն են գրվում գծիկով:

1. գիշեր(ցերեկ), 2. ուս(ուսի), 3. հարավ(արևմուտք), 4. դեփ(դեղին), 5. մեն(մենակ), 6. ձյուն(ձմեռ), 7. երեք(ամյա), 8. տասը(տասնհինգ), 9. դեմ(հանդիման):

47

Ո՞ր նախադասություններում շաղկապի սխալ կիրառություն կա:

1. Թե մահը չլիներ, չէին լինի հիվանդություն և ծերություն, քաղց ու կախաղան:
2. Ոչ միայն չէր կատարել հանձնարարված աշխատանքը, այլ մյուսներին էլ խանգարել էր, որ չկարողանային աշխատել:
3. Ուզում եմ, որպեսզի միշտ ծաղկի իմ երկիրը:
4. Ոչ թե պետք է քննադատել նրան, այլ ճիշտ ներկայացնել կատարվածը:
5. Թեև ձյունը փակել էր ճանապարհը, այնուամենայնիվ ոչ մեկի մտքով չէր անցնում հետ դառնալ:

48

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում ընդգծվածը գերադաս նախադասություն է:

1. Ասում են՝ հայոց լեռները եղբայրներ են եղել, հսկա եղբայրներ՝ միմյանց նկատմամբ սիրով լի:
2. Վազեցինք և փոսի մեջ տեսանք ծեր աղվեսին, որ կծկվել, կուչ էր եկել ու դունչը մոտեցրել էր վերքին:
3. Նա որդուն մատնացույց արեց հետնադուռը, որ խանութից տուն էր տանում, և որդին հնազանդ, շատ մռայլ տեսքով դուրս գալով խանութից, տուն մտավ:
4. Միանգամայն սթափ վիճակում էի, բայց այդ վայրերում ծնված ու մեծացած որսորդս, չգիտես ինչու, սկսեցի հեկեկալ թարտացող սրտիս համակած տարօրինակ ճնշումից:

Հատվածներից որո՞նք են միջին հայերենով:

1. Երբ կու ծաղկին միտքս ու հոգիս,
Լեզուս իմ հանց պըտուղ կուտայ:
2. Մեծցայ, սիրու տէր եղայ,
երեսիս գոյնըն կու գընայ.
Մանկտի՛ք, ձեր արևն ասեմ,
որ սիրուն քարըն չի դիմնայ...
3. Կը սիրեմ անոնց նյուսը բյուրածալ,
Ռունգերնին տամուկ, բիբերնին խոշոր:
4. Ո՛հ, իմ սիրտը կտրատվում է՝
Տեսանելով այսպես սեր
Դեպի թշվառ մի հայրենիք,
Որ ոտնակոխ եղած էր:

Նշել այն հատվածների համարները, որոնք Վ. Տերյանի բանաստեղծություններից են:

1. Կար հեռու մի երկիր թովչական,
Արև էր ոսկեղեն աշխարհում.
Շողացին, ժպտացին -էլ չկան,
Էլ չկան պատրանքները սիրուն:
2. Բայց հին ու նոր քո երգերով կանգնած ես դու կենդանի,
Կանգնած՝ խոհո՛ւն, խորհրդավոր ճամփին հնի ու նորի...
3. Բարբարոսներ շատ կգան ու կանցնեն անհետ,
Արքայական խոսքը մեր կմնա հավետ:
4. Վտարանդի, երկրում աղոտ,
Լուսե՛ղ, քեզ եմ երագում...
5. Եվ կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լամ, լամ անուշ քո երգի հետ...

Բ մակարդակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ը*:

- 1) որոտ-նդոստ, ան-նդմեջ, ան-նտել, ակ-նդետ
- 2) մթ-նկա, գահ-նկեց, այլ-նտրանք, խոչ-նդոտ
- 3) ան-նկեր, մարտ-նչել, ճեպ-նթաց, ան-նդունակ
- 4) հնդկ-նկույզ, օր-ստօրե, ան-ստգյուտ, շր-խսկ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է թավ գրված *ե*-ն արտասանվում է:

- 1) գետեգր, համերկրացի, վրաերթ
- 2) աներես, մակերիկամ, ինքնատե
- 3) վերելք, նախերգանք, նրբերշիկ
- 4) տասներեք, կիսանփ, տիեզերք

53 Ո՞ր շարքի *ռչ* բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) խոժռովել-ժպտալ, թերի-ավարտուն, փութկոտ-ծանրաշարժ
- 2) ծածուկ-բացեիբաց, խռով-հաշտ, խոնարհ-ամբարտավան
- 3) անխոհեմ-ներհուն, տնտեսել-շռայլել, արի-վեհերոտ
- 4) հետամտել-խուսափել, ողորկ-անհարթ, ամոքել-սփոփել

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա միևնույն ածանցը:

- 1) մակերես, մակաբույծ, մակնիշ, մակդիր
- 2) փոխադրել, փոխանակ, փոխարքա, փոխհրաձգություն
- 3) անբասիր, անբավ, անբնակ, անդրբևեռային
- 4) գերխիտ, գերակա, գերեվարել, գերաշնորհ

55 Նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության ո՞ր տարրերակում սխալ *չկա*:

Վանականը, զգուշորեն շուրջբոլորը նայելով, բարձրացավ ու թաքնվեց բարձր որձաքարերի միջև և ծոցից հանելով մի քառածալ մագաղաթ՝ անձկությամբ սկսեց ընթերցել:

- 1) **անձկությամբ** – ձևի մակբայ, **հանելով** – պարզ բայ, գործիական հոլով
- 2) **թաքնվեց** – անցյալ կատարյալ, չեզոք սեռ, **շուրջբոլորը** – տեղի մակբայ
- 3) **մի** – անորոշ դերանուն, **ընթերցել** – վաղակատար դերբայ, ներգործական սեռ
- 4) **բարձրացավ** – պատճառական բայ, **միջև** – կապ, հետադրություն

56 Ո՞ր շարքում անկանոն բայ *չկա*:

- 1) խոնավանալ, իջնել, դառնալ, շնչել
- 2) երգել, ուրախացնել, պատմել, բերել
- 3) լրջանալ, կանչել, հանդգնել, տանել
- 4) գնալ, քայլել, թռչել, մտնել

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են վերաբերականներ:

- 1) երևի, հիրավի, սուկ
- 2) իսկապես, գուցե, պատահաբար
- 3) երիցս, միմիայն, ցավոք
- 4) իսկ և իսկ, արդեն, գեթ

58

Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Նա սկսեց հետևել խանութպանի ձեռքի շարժումներին:
- 2) Նրանք լուռ անցնում էին կաղնու և մասրենու թփերով եզերված սայլուղին:
- 3) Մոռացել եմ ես ամենքին, Միայն քեզ եմ ես հիշում...
- 4) Ժայռի կատարին փթթում է ճերմակազգեստ մասրենին:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Նրանք քաջաբար մարտնչում էին թշնամու գերակշիռ ուժերի դեմ:
- 2) Արաբներից կրած պարտությունից հետո արքան վախենում էր նախարարներին հանդիպելուց:
- 3) Հայրը միշտ սատարել էր որդու բոլոր ձեռնարկումներին:
- 4) Ծանոթանալով գործի փաստաթղթերին՝ քննիչը խճճվել էր. թվում էր՝ ձեռքակալել են լրիվ անմեղ մեկին:

60

Ո՞ր տարբերակում ժամանակի պարագա ստորադաս նախադասություն *չկա*:

- 1) Բոլորը հասկացան՝ հենց Արամայիսն է խանգարելու գործի կարգավորմանը:
- 2) Ու հենց շողաց ցուրն արևի, Անտես, անհետ, չքացան:
- 3) Լեռնաշղթայի փեշերին հասան թե չէ, երեխաները ցրվեցին տարբեր կողմեր:
- 4) Ժամանակը մինչև չգա, չասեք, թե ձեր տերը չեմ ես:

61

Պ. Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Բարեկամարար ասացե՛ք նաև.
Քանի՞ տարին մեկ աշխարհ է գալու
Այն անդերսենյան մանուկը,
Որից
Թագավորները պիտի իմանան,
Որ մերկ են իրենք:*

- 1) «Եվ այր մի՛ Մաշտոց անուն»
- 2) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 3) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»
- 4) «Վարք մեծաց»

62

Ռաֆֆու «Սամվել» պատմավեպի տրված հատվածը ո՞ր հերոսին է վերաբերում:

«Նա չդիպավ աղքատիկ ճաշին, որ բերել էին նրա համար, միայն վեր առեց խեցեղեն ամանը, խմեց ջուրը՝ փոքր-ինչ զովացնելու սրտի տապը: Հետո անցավ, ընկողմանեց յուր հարդյա անկողնի մեջ: Նա դարձյալ շարունակեց նայել անշարժ արձանի վրա»:

- 1) Վասակ Մամիկոնյանին
- 2) Ներսես Մեծին
- 3) Արշակ Երկրորդին
- 4) Սամվելին

63

Տրված հատվածում քանի՞ դերանուն կա:

Նա հիսունին մոտ մարդ էր, երբ մի քանի տարի առաջ երևաց մորաքրոջս տանը և հետաքրքրվում էր հարմար սենյակով: Այդ մարդն ապրում էր շատ անաղմուկ, և եթե չլիներ մեր ննջասենյակների մոտիկությունը, առհասարակ անձանոթ կմնայինք մինչանց:

64

Բառերից քանիսի՞ առաջին արմատն է միավանկ.

քմահաճ, վաղանցիկ, հայրենական, դիպաշարային, բազմահնար, սալջարդ, շքահանդես, բնավեր, երազահան:

65

Նախադասություններից քանիսո՞ւմ է ընդգծված անդամի պաշտոնը ճիշտ նշված:

- Եվ ասածուն լսելի եղան Խայամի տրտունջն ու **հանդիմանությունը**: *(ենթակա)*
- Իշխանը ձին ասպանդակեց ու արագ հեռացավ **այդտեղից**: *(անջատման անուղղակի խնդիր)*
- Աղջկա հետևից հասանք, և **ամեն ինչ** պարզ դարձավ մեզ համար: *(ուղիղ խնդիր)*
- **Տեղը տեղին** վճարելով վարորդին՝ իջավ մեքենայից: *(տեղի պարագա)*

66

Նշել այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Չքնաղ է Սևանը տարվա բոլոր եղանակներին(1) թե գարնան արևոտ օրը թե ամռան աստղազարդ գիշերին թե աշնան հողմերին երբ մռնչում է(2) փրփրաբաշ ալիքները առափնյա ժայռերին զարկելով: Պիտի ապրես նրա ափին(3) պարզորոշ տեսնելու համար(4) ինչպես է շարունակ փոփոխում իր երանգները(5) քնքուշ նագում հետո քիչ-քիչ մռայլվում(6) խոժոռ շանթեր արձակելով իսկ երբեմն էլ քեզ թվում է(7) արեգակը(8) երկնքից իջնելով(9) ցուլում է նրա պաղպաջուն ջրերում:

67

Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա:

1. գետնաքարշ, 2. գիտնական, 3. պատմաբան, 4. թռչնաբույժ, 5. օրինավոր,
6. ընչազուրկ, 7. միութենական, 8. թիկնապահ, 9. փափկասուն:

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ *չեն* բխում նրանից:

21-րդ դարը ցույց տվեց, թե որքան կործանարար կարող են լինել կլիմայական փոփոխությունները: 2002թ. ջրհեղեղներից Եվրոպայում մի քանի հազար մարդ մահացավ. նույնը կարելի է ասել 2013թ. Ռուսաստանի արևելքում աշնանային հեղեղումների մասին: 2003-ի տապը եվրոպական մասում 35.000 մարդու մահվան պատճառ դարձավ: Գիտնականներն ավելի մոռալ կանխատեսումներ են կատարում ապագայի վերաբերյալ, ինչպես՝ արևադարձային Բրիտանիա, մալարիայով տառապող Ֆրանսիա, անապատային Իսպանիա: Բարեխառն գոտիներում սովորական բան կլինեն արևադարձային մոծակները, որոնց պատճառով դրանց բնակիչները կսկսեն վարակվել մինչ այդ իրենց անհայտ հիվանդություններով: Նախկինում անվնաս միջատները կդառնան կատաղի վնասատուներ՝ խիստ վտանգավոր գյուղատնտեսության համար, երաշտները կհանգեցնեն ջրի պակասի, հաճախակի կդառնան համաճարակները, մոլորակի վրա պայքար կգնա ավելի շատ սննդի և ջրի, քան էներգետիկ ռեսուրսների համար:

Վերջին հարյուրամյակում օդի ջերմաստիճանի բարձրացում է գրանցվել՝ 0,3-0,7 աստիճան: Եթե այս երևույթը շարունակվի, կհանգեցնի Սառուցյալ օվկիանոսի սառույցների հալեցման, երկրագնդի ողջ ջրային ծածկույթի մակարդակի բարձրացման և շատ վայրերի ջրասուզման: Կսկսվի դրանց բնակիչների մեծ տեղաշարժ մի վայրից մյուսը:

1. Ջերմաստիճանի առանձնակի խիստ բարձրացում է դիտվում Սառուցյալ օվկիանոսի շրջանում:
2. Կլիմայական փոփոխությունների պատճառով բարեխառն գոտիներում արևադարձային մոծակներից հարուցվող հիվանդություններ կտարածվեն:
3. Ջերմաստիճանի բարձրացման հետևանքով որոշ բնակելի վայրեր ջրի տակ կանցնեն:
4. Գիտնականների ամենամեծ անհանգստությունները վերաբերում են էներգետիկ պաշարների սպառմանը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միսայ է*, *Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ածանցավոր են այն բայերը, որոնց կազմում կա որևէ բայական կամ այլ ածանց:
2. *Ն*, *չ* սոսկածանցներն ընկնում են սահմանական եղանակի բոլոր ժամանակաձևերում և հրամայականում:
3. *Տալ* հարադրությամբ կազմված բոլոր բայերը պատճառական են:
4. Պատճառական ածանց ունեցող բոլոր բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է *ու* վերջավորությամբ:
5. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի և *ե* խոնարհման պարզ բայերի անցյալ կատարյալ ժամանակաձևերը տարբեր կազմություններ ունեն:
6. Բազմապատկական բոլոր բայերը *ե* խոնարհման են:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միսայ է*, *Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Վերջավորություններ են միայն հոլովական մասնիկները:
2. Ածանցները և վերջավորությունները, փոխելով բառի իմաստը, նոր բառ են կազմում:
3. Եթե բառը ունի մի քանի վերջավորություն, ապա բառի հիմքը վերջին վերջավորությունից առաջ ընկած մասն է:
4. Բարդ բառերի բաղադրիչ արմատները կարող են կապակցվել հոդակապով, ինչպես նաև *և*-ով, *ու*-ով:
5. Մեկից ավելի արմատ և մեկ կամ ավելի ածանց ունեցող բառերը բարդաձանցավոր բառեր են:
6. Բառը բառիմաստ և ինքնուրույն գործածություն ունեցող միավոր է: